



Co-Funded by
EUROPEAN
UNION



EUROPEAN COMMISSION - DIRECTORATE GENERAL JUSTICE AND CONSUMERS
Programme and Financial management
Grant Agreement number: 881677 – I.N.T.I.T. – REC-AG-2019 / REC-RDAP-GBV-AG-2019

INTIT

*INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence*

Newsletter 2

30 April, 2022



The project was supported by





Disclaimer

“This publication was funded by the European Union’s Rights, Equality and Citizenship Programme (REC 2014-2020).

The content of this *newsletter* represents only the views of the *INTIT Implementing Team* and is their sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.”

**INTIT***INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence*

Newsletter 2 - 30 Aprill, 2022

Teine riikidevaheline konverents

22. veebruaril ja 3. märtsil 2022 korraldati veebis 2. riikidevahelist kogemustevahetuse konverentsi. Võrreldes esimese kogemustevahetuse kohtumisega seekord keskenduti spetsialiseeritud ja sihipäraste teenuste poolt konkreetsete vägivalla vormide lapsohvritele rakendatud vastumeetmetelt eelseisvatele väljakutsetele, mis seisnevad sotsiaal-, tervishoiu- ja õigusasutuste poolt laste väärkohtlemisele ja väärkohtlemisele terviklikult reageerimises, alates ennetusest ja kohtlemisest. Koostöö erinevate spetsialistide vahel võib põrkuda mitmete takistustega: see juhtub siis, kui pädevused ei ole täpselt määratletud, koostöö ei ole ametlik, erialased keeled ja praktikad on erinevad ning puudub "koht"/organiseeritud keskkond, kus koostöö tegelikult toimuks. Need takistused on veelgi suuremad, kui spetsialistid töötavad erinevates teenustes ja organisatsioonides.

Infovahetus on aidanud esile tuua peamised probleemid ja võimalused, mudelid ja strateegiad, mis on seotud mitme asutuse ja mitme kutseala traumapõhise koostööga lastekaitstes alaealiste puhul, kes on tegelikud või potentsiaalsed väärkohtlemise ja väärkohtlemise ohvrid, igas partnerriigis (Itaalia, Eesti, Saksamaa, Küpros, Hispaania).

Selleks käsitleti probleeme või puudujääke olemasolevates süsteemides ning tehti kindlaks võimalikud lahendused ja sammud väärkohtlemise ennetamiseks. Kõikidest projektis osalevatest riikidest (Itaalia, Saksamaa, Hispaania, Eesti ja Küpros) osalesid üritusel eksperdid, kes on eri valdkondade (õiguskaitse, õiguskaitse, kaitse ja heaolu, hooldus ja ravi) spetsialistid. Iga ekspert jagas oma seisukohti ja kogemusi selle kohta, kuidas erinevad asutused ja spetsialistid saavad teha koostööd, et vastata traumeeritud laste mitmetahuliste vajadustele ja ennetada korduvat traumeerimist.

Esimesel, 22. veebruaril toimunud kohtumisel keskenduti lastele ja nende peredele suunatud sekkumise parimatele tavadele/lootavatele kogemustele alates kaebuse esitamisest, uurimisest ja kohtumenetlusest, samal ajal kui teisel, 3. märtsil toimunud istungil keskenduti parimatele tavadele, mille puhul on võetud kasutusele mitut asutust hõlmav traumateadlik lähenemisviis ühes või mitmes valdkonnas, alates ennetamisest kuni ravini.



Kahepäevasel seminaril osalesid arvukad eksperdid, kes esindasid järgmisi organisatsioone ja ülikoole, et jagada oma kogemusi: Itaaliast Sotsiaaluuringute Psühhoanalüütiline Instituut, Salerno alaealiste kohus, Itaalia väärkohtlemise ja laste väärkohtlemise vastaste teenuste koordineerimine (CISMAI), Sotsiaaltöötajate riiklik nõukogu (CNOAS); Eestist Lõuna Prefektuur (Lõuna Prefektuur, Tartu) ja Tallinna Ülikool (õiguspsühholoogia); Küprosel Küprose politseipeavalitsuse kuritegevuse vastu võitlemise osakond ja Küprose Psühholoogide Liit (nõustamispsühholoogia sektsioon); Hispaaniast Galicia sotsiaalteenuste osakond ja laste ja noorukite vastu suunatud vägivalla kohtuekspertiisi osakond (Las Palmas de Gran Canaria); Saksamaalt üks endine Schleswig-Holsteini liidumaa vanemprokurör ja ohvrikaitse nõunik ning Hamburgi Ülikooli Kliinikum - psühhosotsiaalse meditsiini keskus (meditsiinipsühholoogia instituut).

Kohtumise aruannet leiate aadressil
<https://www.intitproject.eu/>

Riigifookus - Küpros

koostas prof. Andreas Kapardis

Rahvusvahelisel tasandil oli Küpros üks 24 riigist, kes osales UNICEFi ja ENOCi (Euroopa lasteombudsmanide võrgustik) korraldatud lühikeses veebiküsitluses lasteombudsmanide ja lastevolnike vastustest uutele väljakutsetele, mis on tekkinud seoses COVID-19-ga. Riiklikult korraldas 8. oktoobril 2021 "House for the Child" koostöös laste õiguste volinikuga seminari teemal "Laste õigused pandeemia ajal", kus tutvustati suure riikliku lasteuuringu tulemusi, milles kasutati lapse õiguste mõju hindamist (CRIA). Lisaks kirjutas laste õiguste volinik aasta alguses tervishoiu-, haridus- ja välisministritele ülemääraste piirangute kohta, mis on kehtestatud pagulaslastele Küprosel asuvates põgenikelaagrites (nt Pournara laagris), kusjuures piiranguid raskendab laagrite ülerahvastatus.

INTIT-projekti raames viidi Küprosel läbi kuus vestlust (4 töötajat Barnahus Nicosias, perevägivalla osakonna vastutav politseiametnik ja endine laste õiguste volinik) ning kaks fookusgruppi - üks Nicosias (pealinnas) ja teine Limassolis (suuruselt teine linn).



INTIT

INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence

Newsletter 2 - 30 April, 2022

Projekti neli küsimust, mida tuli käsitleda, olid järgmised: **(1)** Mis on teie arvates kõige tõhusam vägivalla ja väärkohtlemise ohvriks langenud laste hooldamisel ja ravimisel, kui nad puutuvad kokku sotsiaalteenuste ja/või kriminaalõigussüsteemiga? **(2)** Millised on teie arvates peamised väljakutsed vägivalla/kaotuse ohvriks langenud laste asjakohase ravi ja teenuste osutamisel, kui nad on süsteemi sattunud? **(3)** Millised on teie arvates praeguse süsteemi peamised tugevused? Mis toimib kõige paremini ja miks? ning **(4)** Kuidas saab ja peaks teenuseid arendama ja parandama, et paremini kaitsta lapsi kriminaalõiguse ja/või sotsiaalteenuste süsteemi poolt läbiviidava uurimise ajal?

Positiivne on asjaolu, et Küprosel on nüüd olemas Barnahuse Laste Maja ja kui politsei või sotsiaalteenuste hoolekandeosakond edastab Barnahusele väärkoheldud lapse juhtumi, siis hindavad ja küsitlevad last (ja vajaduse korral vanemat/vanemaid) kõik vastavad ametid (politsei, sotsiaaltöötajad, psühholoog, politseipatoloog ja prokuratuur). Ühe katuse alla koondumine on kahtlemata kõige tõhusam vägivalla ja väärkohtlemise ohvriks langenud laste hooldamisel ja ravimisel, kui nad puutuvad kokku sotsiaalteenuste ja/või kriminaalõigussüsteemiga.

Haridusministeerium on esindatud ka iganädalasel mitut asutust hõlmaval kohtumisel HFCs.

Küprosel on väärkoheldud lapsi (st koduvägivalla, seksuaalselt väärkoheldud, hooletusse jäetud) alates 2003. aastast kuulanud politseispetsialistid videosalvestusel ja videosalvestus esitatakse kohtus süüdistatava vastu tõendina. Seega küsitatakse väärkoheldud last spetsiaalselt selleks otstarbeks ehitatud ja varustatud lapsesõbralikus ruumis, mis asub kohtuga ühendatud lastemajas. See tähendab, et kohtuprotsessi ajal saab laps anda tunnistusi, ilma et ta peaks tegelikult kohtusse ilmuma, süüdistatavaga silmitsi seisma ja uuesti traumeeritud olema.

Asjaolu, et kõik vastavad teenused tegutsevad ühe katuse all ja on koordineeritud, tähendab, et süsteem reageerib väärkoheldud lapse juhtumile palju kiiremini kui varem.

Kohene ja multidistsiplinaarne reageerimine ning asjaolu, et spetsialistid hindavad lapse väärkohtlemise juhtumi saabumisel süsteemi lapse vajadusi ühes ja samas kohas ühe päeva jooksul, võimaldab varakult diagnoosida ja hinnata lapse riske, pakkudes seega lapsele ja ka perekonnale väga vajalikku ja õigeaegset hooldust ja/või ravi ja/või toetust, aidates samal ajal kaasa lapse edasise ohvriks langemise vältimisele.



The project was supported by





Küprosel läbiviidud intervjuude ja fookusgruppide käigus tuvastati, et väärkoheldud laste puhul on asjaomastele teenustele jäänud järgmised probleemid:

- politseipersonal eri piirkondades ja politseijaoskondades peab selliste juhtumitega tegelemisel olema ühtne lähenemisviis, sealhulgas viivitamatu reageerimine.
- laste väärkohtlemise juhtumite suur koormus, millega vastavad asutused peavad tegelema, kuna puudub piisav ja spetsialiseerunud personal. Sellega seoses tuleb märkida, et sotsiaalteenuste hoolekandeosakonnas on küll inimesed pärast tööaega valves, kuid pärast tööaega ei ole neil järelevalvet ega psühholoogilist tuge.
- kuidas kõige paremini toime tulla väga väikese õpiraskustega väärkoheldud lapsega.

Lisaprobleemid, millega väärkoheldud lastega töötavad teenused ja töötajad silmitsi seisavad, on järgmised:

- tagada järjepidevus koostöös politseiga;
- kaitsta end läbipõlemise eest; ja ka,
- jääda neutraalseks juhtudel, kui lapse vanemad on omavahelises konfliktis, ning tagada, et alati tegutsetakse lapse huvides.

Küprosel võivad politsei ja sotsiaalteenistused toetada ja ravida väärkoheldud last kriminaalasjas, kui vanemad annavad selleks oma nõusoleku, mis on nõutav ka siis, kui last tuleb küsitleda, mis tänapäeval tähendab, et seda tehakse video teel. Sageli ei ole taasühinenud perekonnad väga ühtsed ja see tekitab erinevatele spetsialistidele erilisi probleeme nende koostööle või nõusoleku saamisele, eriti kui kurjategija on näiteks vanaisa või ühe taasühinenud perekonna naissoost liige. See on suur väljakutse Limassoli, Paphose, Famagusta ja Larnaka linnaosades.

Teisisõnu, kõigis, välja arvatud pealinnas Nikosias, peab väärkoheldud laps tunnistuste andmiseks füüsiliselt kohtus kohal olema, sest nendes linnades ei ole lapse maja ega võimalust, et laps saaks sealt video vahendusel tunnistusi anda ja seega kaugelt kohtus tunnistusi anda.



Küprose fookusgruppides osalejate soovitud

- Kõik osalejad märkisid, et nad kõik vajavad rohkem koolitust, et nad oleksid paremini varustatud laste väärkohtlemise juhtumite käsitlemiseks, rõhutades samal ajal, kui oluline on suurendada üldsuse teadlikkust laste väärkohtlemisest.
- Kõik osalejad nõustusid ka sellega, et eelkõige kohtunikud vajavad rohkem erialast koolitust, kuidas kõige paremini käsitleda väärkoheldud lapsi, kui nad annavad tunnistusi ohvritunnistajana, ning samuti nende suhetes teiste spetsialistidega. Kohtunike abistamiseks pakuti välja suunised.
- Igas piirkonnas on vaja Barnahuse HFC-d sarnaselt Nikosias asuva HFC-ga, mis võimaldaks väärkoheldud lapsel teistes suurlinnades anda tunnistusi HFC-st ja mitte taluda traumeerivat kogemust, et ta peab ilmuma kohtusse tunnistusi andma.
- Lõpetuseks, laste väärkohtlemine puudutab nii mees- kui ka naisohvreid ning tuleb lahendada naiste ohvrite läbivaatamiseks ja tunnistuste andmiseks ning kohtusse risküsitluseks valmis olevate naistearstide puudus.

Kokkuvõtteks võib öelda, et väärkoheldud lastega tegelemisel on tõepoolest tehtud märkimisväärseid edusamme, kuna on loodud "House for the Child", kõik asjaomased teenistused ja valitsusvälised organisatsioonid on kord nädalas kokku tulnud, et arutada, kuidas kõige paremini lahendada uut juhtumit, ning et on võetud kasutusele multidistsiplinaarne lähenemisviis. Siiski on veel mõned probleemid, nagu näiteks HFC loomine neljas piirkonnas peale Nikosia, kohtunike erikoolituse korraldamine selle kohta, kuidas kõige paremini kohelda lapsi tunnistajatena kohtuprotsessis, ja lõpuks piisava toetuse pakkumine väärkoheldud lastega töötavatele töötajatele.



INTIT

***INtegrated Trauma Informed
Therapy for Child
Victims of Violence***

www.intitproject.eu



Co-Funded by
**EUROPEAN
UNION**



The project was supported by

